

CentraLab

Central European Living Lab
for Territorial Innovation

CORVINNO

Technology Transfer

Living Labek Közép-Európában – a CentraLab projekt

„Innovációs rendszerek – elmélet, politikák
és mikroszereplők” konferencia, Szeged

2012. november 30.

Wolf Péter

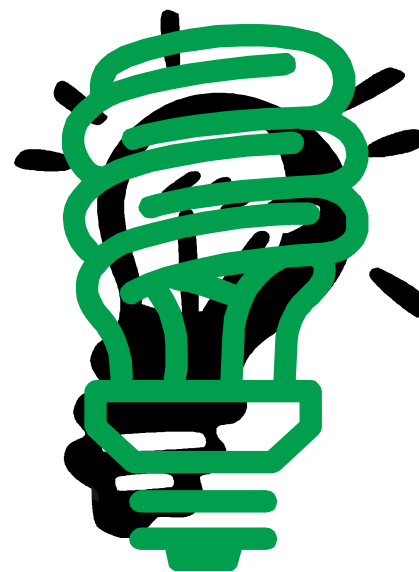
**CENTRAL
EUROPE**
COOPERATING FOR SUCCESS.

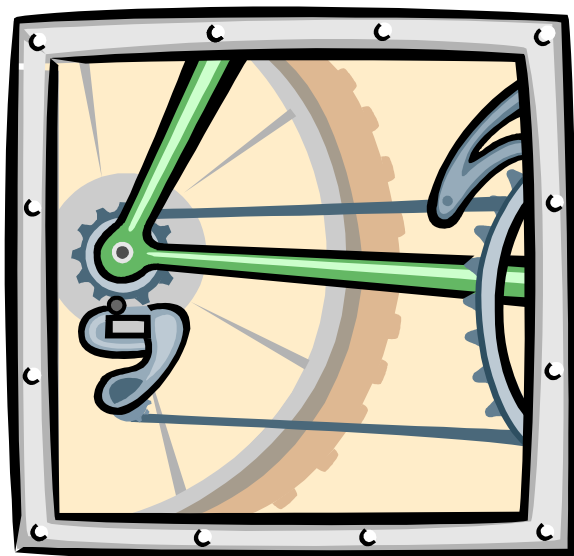
EUROPEAN UNION
EUROPEAN REGIONAL
DEVELOPMENT FUND

Innováció – mit jelent?

- **Általánosságban:**
valaminek a „megújítása”,
jobbá, hatékonyabbá tétele.
- **A gazdasági életben:**
folyamat, ami
felgyorsítja és jobbá teszi
új termékek, szolgáltatások,
folyamatok
felfedezését, fejlesztését,
hozzáférhetőségét.

Innováció – mit jelent?

Az innováció ezáltal a **gazdaság egyik legfontosabb hajtóereje:**

- növeli
 - a termelékenységet,
 - a hatékonyságot,
 - a minőséget,
 - a versenyképességet;
- új munkahelyeket teremt;
- javítja az életszínvonalat;
- hozzájárul a fenntarthatósághoz.

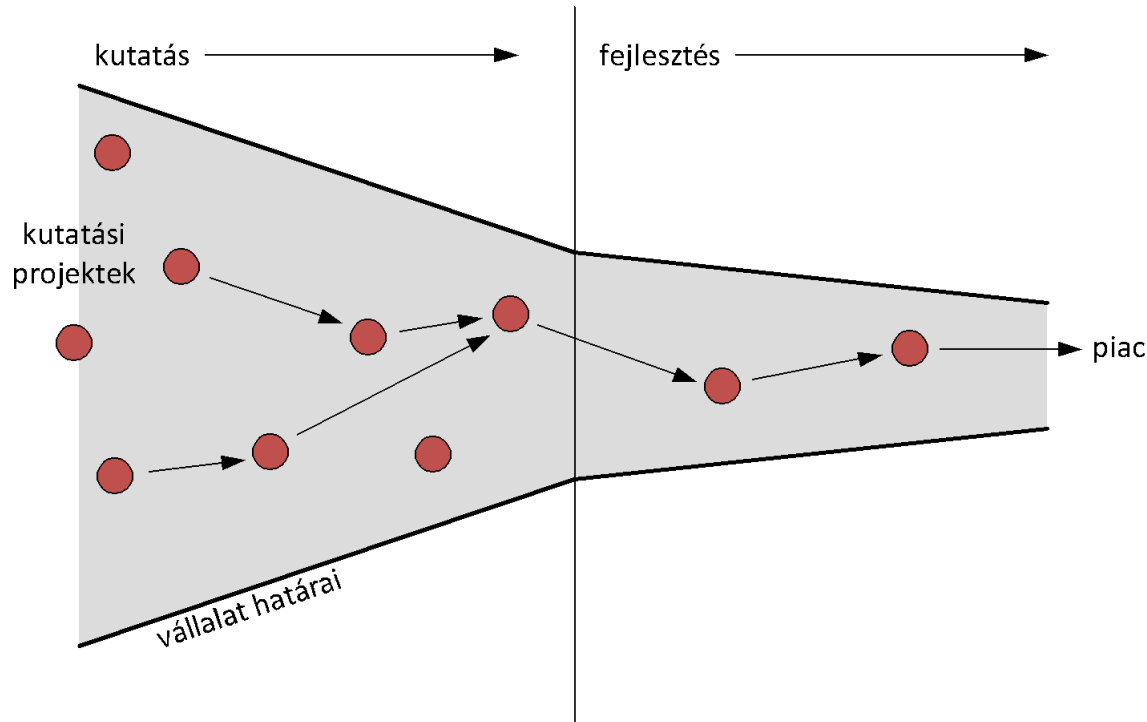
Az innováció válfajai

- technológiai
 - általában követi szervezeti / társadalmi változás is (pl. gyógyszer elterjed ➡ egészségügy átalakul)
 - esetenként szervezeti / társadalmi változás szükséges a létrejöttéhez (pl. online közösségek létrejönnek ➡ nyílt forráskódú fejlesztés)
- szervezeti / társadalmi
 - nem feltétlenül függ össze technológiai változással (pl. multi-level marketing)
- valójában nem választható szét ilyen élesen

Az innováció mozgatórugói

- kutatási eredmények kritikus tömege (pl. Inzulin)
- igény jelenik meg (pl. Matsushita kenyérsütő)
- egy folyamat lényegi átalakulást hoz (pl. internet)
- koncentrált fejlesztés elterjed (hadi-, úripar, pl. teflon)
- véletlen (pl. Viagra – vérnyomáscsökkentőnek indult)
- felhasználói, közösségi (pl. Apache Web Server)
- crowdsourcing (pl. OpenStreetMap, reCAPTCHA, Distributed Proofreaders)
- felhasználói tartalom (Web2.0, blogok, felh. értékelés)
- value innovation (pl. Accor Formula 1 hotels)
- social innovation (pl. microcredit)

Zárt innováció (20. századi modell)

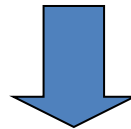

forrás: Chesbrough, 2003

- nehezen átjárható vállalati határok
 - munkavállalók, szaktudás
 - ötletek, projektelemek
- teljes folyamat vállalaton belül
 - ötlet
 - fejlesztés
 - piacra vitel

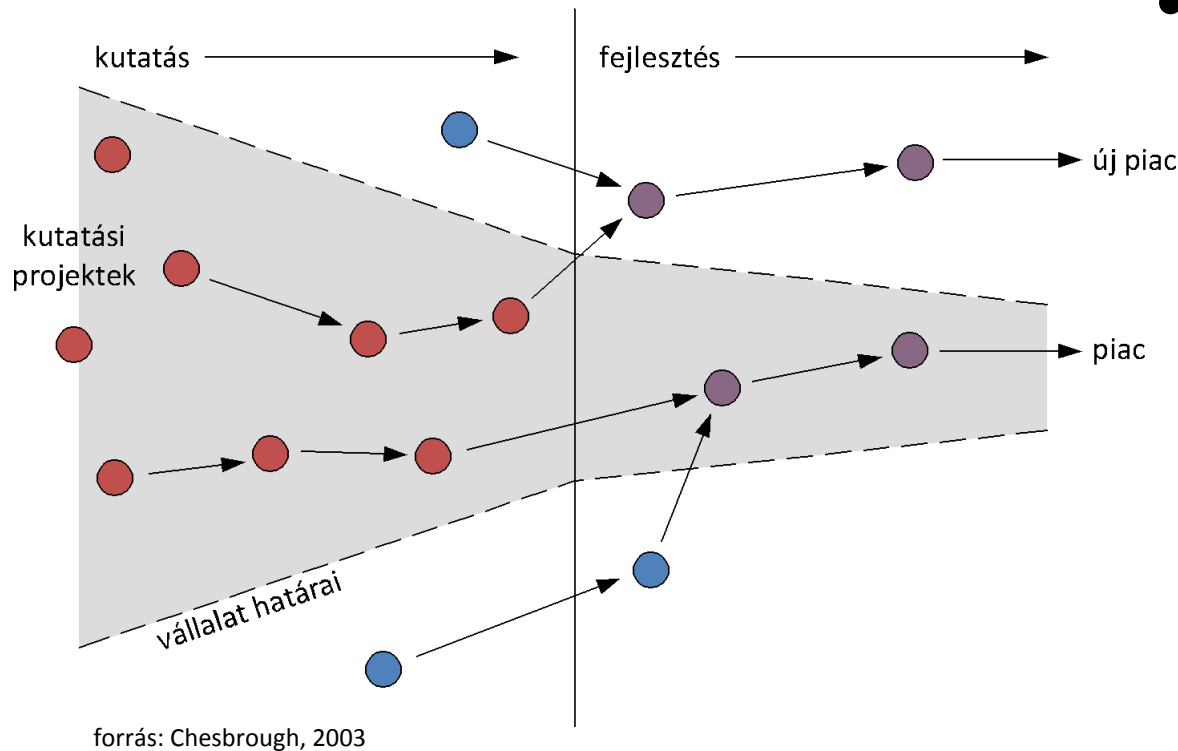
A zárt innováció eróziója

- növekvő K+F költségek
- növekvő technológiai komplexitás
- egyre több újítás a „tudásmezők” határán jelenik meg (pl. biológia–nanotechnológia)
- képzett szakemberek növekvő létszáma – és mobilitása
- felgyorsult kommunikáció

A zárt innováció eróziója: lehetetlen minden tudást a vállalaton belül tartani, mindent vállalaton belül megoldani.

Nyílt innováció (21. századi modell)

- átjárható határok
 - külső ötletek bevonása (insourcing)
 - belső ötletek külső hasznosítása (out-licensing)
 - horizontális és specializációs kooperáció
- megnövelt innovációs hatékonyság

Zárt és nyílt innováció összehasonlítása

zárt modell

nyílt modell

Minden képzett szakembert meg kell szereznünk a piacon.

A belső munkatársak mellett vállalaton kívüli szakemberekkel is együtt dolgozunk.

A termékből csak akkor profitálhatunk, ha mi fedezzük fel, mi fejlesztjük ki, és mi visszük piacra.

Szükséges a belső K+F, de a külső K+F eredmények felhasználásával is jelentős értéket tudunk teremteni.

Csak akkor vihetünk valamit elsőként a piacra, ha mi fedeztük fel.

Az ötletnek nem feltétlenül a vállalaton belül kell megszületnie ahhoz, hogy profitálhassunk belőle.

Az a vállalat lesz a nyertes, amelyik először visz piacra egy innovációt.

Az elsőkénti piacra vitelnél fontosabb, hogy megfelelő üzleti modellt építsünk.

Az a vállalat lesz a nyertes, amelyik a legtöbb és legjobb ötletet viszi a piacra.

Az a vállalat lesz a nyertes, amelyik a leghatékonyabban használja a külső és belső ötleteket.

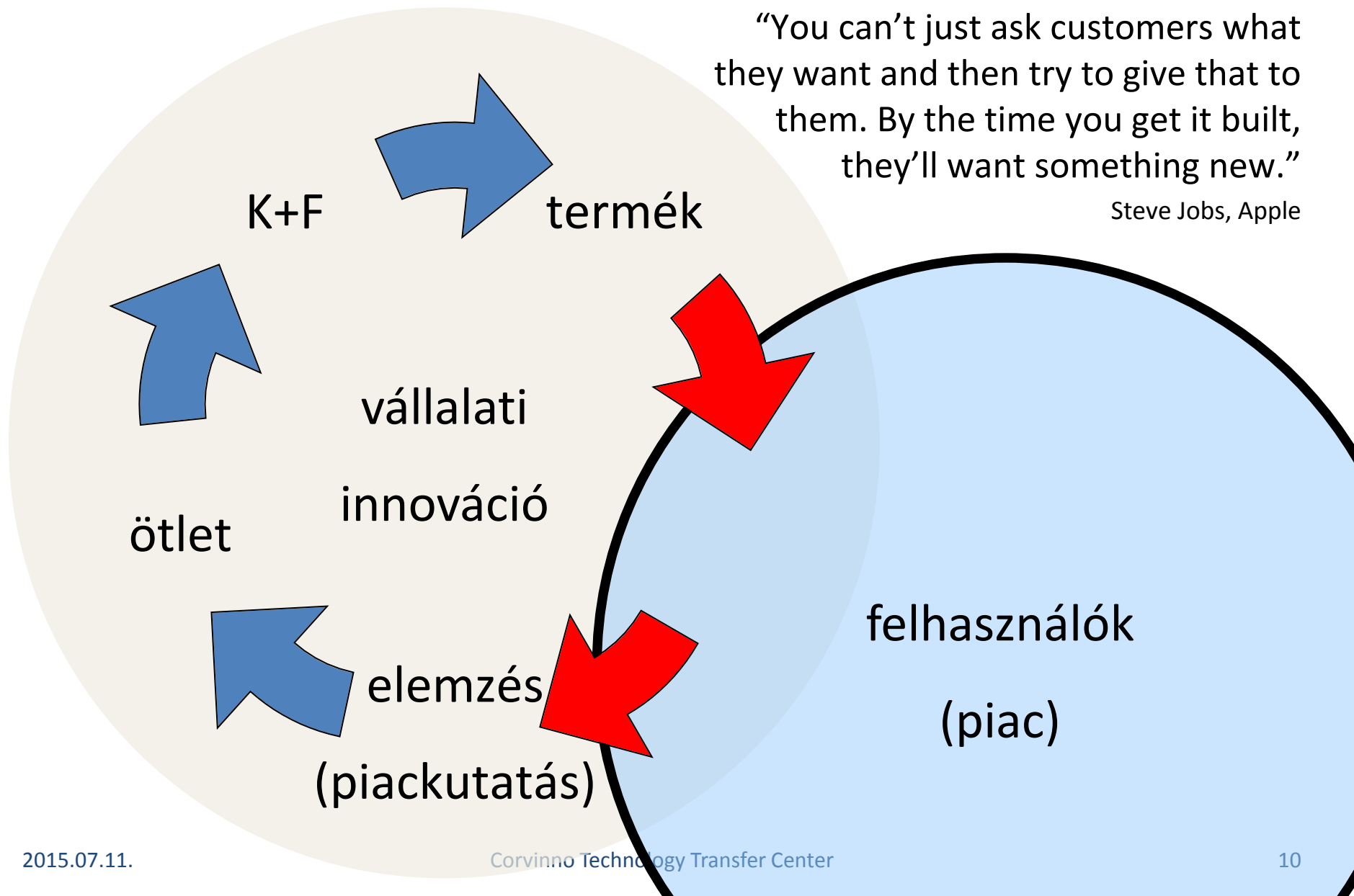
Szigorúan őriznünk kell a szellemi tulajdonunkat, nehogy a versenytársaink profitáljanak az ötleteinkből.

Profitáljunk abból, hogy mások használják a szellemi termékeinket, és vásároljuk meg másokét, ha az beleillik az üzleti modellünkbe.

Fejlődési életciklus a zárt modellben

“You can’t just ask customers what they want and then try to give that to them. By the time you get it built, they’ll want something new.”

Steve Jobs, Apple

Fejlődési életrajz a nyílt modellben

- ➔ megnő az innovációba bevont szereplők köre:
- tömeges felhasználók,
 - szabályozó hatóságok,
 - disztribúciós infrastruktúra...

A felhasználók bevonásának fontossága

- sikertelen termékek / szolgáltatások:
a sikertelenség oka az esetek 70-80 %-ában
 - nem a fejlett technológiák hiánya,
 - hanem a felhasználói elvárások téves feltérképezése
- az IKT-szektor fiaskói az elmúlt évtizedekben:
 - '80: Video On Demand kísérletek
 - '90: WAP
- megalapozott társadalmi háttérű sikerek:
 - e-mail
 - SMS
- ➔ a felhasználó tacit („csendes”, nehezen kifejezhető) tudásának megismerése vezet a jó megoldások felé

A felhasználók bevonásának fontossága

- klímaváltozás, öregedő társadalom, fenntartható energiafogyasztás, fenntartható mobilitás...
- korunk problémáinak nagyságrendje megköveteli, hogy a megoldások megtalálásába a humán erőforrások lehető legszélesebb körét vonjuk be a lehető legváltozatosabb területekről
- korunk problémáit csak társadalmi összehangoltsággal oldhatjuk meg, laboratóriumban kitalált megoldásokat, a megszokott viselkedés gyökeres megváltoztatását azonban nem lehet kívülről ráerőltetni a társadalomra
- ➔ a felhasználói viselkedés megismerése és az egyéni motivációk becsatornázása vezet a jó megoldások felé

Living Labs – definíció

felhasználó-központú nyílt innovációs ökoszisztéma, amelyben a felhasználók (az innováció tényleges hasznélvezői)

- már a kezdetektől **aktív** szerepet vállalnak az innovációs folyamatban;
- a hagyományos kutatási módszerekkel ellentétben nem problémát, hanem **alkotó értéket** jelentenek;
- részt vesznek a közös alkotásban (co-creation), tesztelik az ötleteket, termékeket, szolgáltatásokat;
- teszik mindezt abban a valós környezetben, amelyben élnek, dolgoznak, tanulnak, szórakoznak...

Living Labs – jellemzők

- felhasználó-központú
 - tudásalapú: humán tőke jobb hatásfokú használata
 - közös alkotás (co-creation, co-design)
 - valós kontextusban működő
- közösségi
 - résztvevők interakcióján alapul
 - közös értékek és hosszú távú célok
 - szerteágazó partnerség (PPPP)
 - decentralizált, önszerveződő: többszintű kormányzás
 - transzparens (befelé és kifelé)
- transzverzális
 - multidiszciplináris: összekapcsolja a különböző „tudásmezőket”
 - holisztikus szemléletű: a problémákat összefüggéseikben kezeli
 - nem projektalapú, hosszú távra tekintő, fenntarthatóságra törekvő

Living Labs – célok, lehetőségek

- megnövelt innovációs hatások
 - jelenségek, motivációk, viselkedési minták jobb megértése
 - az igényeknek megfelelőbben kidolgozott, megbízhatóbb termékek
 - eredmények újrahasznosíthatósága („ne fedezzük fel a spanyolviaszt”)
 - az „innovációs szakadék” (az ötlettől az elterjedésig / a technológiától az innovációig) áthidalása az értékteremtő hálózat minden jelentős szereplőjének bevonásával, ezáltal a technológiai adszorpció lassúsága miatti lépéshátrány leküzdése
 - közvetlen és gyors kapcsolat a piac felé: a fejlesztésbe bevont „élfehasználók”, „első fecskék” lesznek a terjesztők („lead users”)
- makroszintű hatások
 - társadalmi innováció: közösségformálás, viselkedésminta-változások, fenntarthatóság kultúrájának elterjedése...
 - (rész)megoldások a milliók életét érintő, nagy léptékű problémákra
 - új (típusú) ötletek, új üzleti modellek
 - tudomány és innováció közelebb vitele az emberekhez, innovatív társadalom megalapozása

Living Labs – szereplők

- PPPP: Public–Private–People Partnership
 - public: közsféra
 - private: üzleti szféra
 - people: végfelhasználók
- részletesebben
 - felhasználói közösség
 - IKT K+F (multik, egyetemek, KKV-k)
 - ágazatok képviselői: cégek, társulások, egyesületek, civil szervezetek...
 - helyi hatóságok, önkormányzatok, regionális ügynökségek...

CentraLab

CentraLab

Central European Living Lab
for Territorial Innovation

- Central Europe Programme
European Territorial Cooperation Objective
- 2011. május – 2014. április (36 hónap)
- 10 partner 8 országból
- www.centralivinglab.eu

CentraLab – partnerek

E-Zavod, Institute for Comprehensive Development Solutions

Szlovénia

Univerza v Mariboru
Fakulteta za organizacijske vede

Maribor Egyetem, Vezetésszervezési Kar

Szlovénia

KIELCE
TECHNOLOGY PARK

Kielce Technology Park

Lengyelország

CyberForum

CyberForum

Németország

Vorarlbergi Egyetem

Ausztria

CCSS

Czech Centre for Science and Society

Csehország

Informatica
Trentina SpA

Informatica Trentina SpA

Olaszország

CORVINNO
Technology Transfer

Corvinno Technológia Transzfer Központ

Magyarország

Kassai Műszaki Egyetem

Szlovákia

REGIONE
PIEMONTE

Piemont Régió

Olaszország

CentraLab – feladatok

- WP1: Management
- WP2: Communication and Dissemination
- WP3: Living Lab Policy Development
- WP4: Pilot Implementation
- WP5: Strategic Governance
- „Állapotfelmérés”, stratégiaalkotás
- Tudástranszfer, Policy Transfer, hálózatépítés
- Disszemináció
- „Valós teszt”: pilotprojektek

CentraLab – feladatok

- „Állapotfelmérés”, stratégiaalkotás
 - Nemzeti és regionális innovációpolitikák, -stratégiák felmérése
 - Living Labek és hasonló kezdeményezések felmérése az érintett régiókban
 - Potenciális Living Labek felmérése az érintett régiókban
 - Policy Briefing: ismertető, tájékoztató, ajánlások a stratégiaalkotók számára a felmérések alapján

CentraLab – feladatok

- Tudástranszfer, Policy Transfer, hálózatépítés
 - stratégiaalkotók bevonása a közös munkába
 - ajánlások a tapasztalatok stratégiai szintre való átvitelére, innovációpolitikába való beemelésére
 - egyetértési nyilatkozatok (és a hozzájuk tartozó szervezeti hálózat) megalkotása
 - közép-európai szintű, Living Lab elvű együttműködés alapjainak megteremtése ➡ Budapest Manifesto
<http://www.slideshare.net/corvinno-ttc/budapest-manifesto-v1>

CentraLab – feladatok

- Disszemináció
 - a Living Lab megközelítés, illetve annak gyakorlati alkalmazásainak alaposabb megismerése és a tudományos, innovációs köztudatban való megismertetése
 - nemzetközi szemináriumok: minden projekttalálkozón
 - nemzetközi konferenciák: projekt elején, közepén, végén
 - külső események: konferenciák, szemináriumok, workshopok

CentraLab – feladatok

- „Valós teszt”: pilotprojektek
 - a Living Lab megközelítés „éles tesztelése”
 - 10 partner, 10 téma
 - megismert elmélet és jó példák gyakorlati alkalmazása a helyi kulturális, gazdasági, innovációpolitikai stb. körülmények között
 - a létrejött együttműködés továbbépítése, hálózatba kapcsolása, fenntartása
 - a tapasztalatok levonása és beépítése a stratégiaalkotási folyamatba

CentraLab – pilotprojektek

E-Zavod

Energiahatékonyság

Univerza v Mariboru
Fakulteta za organizacijske vede

Maribor Egyetem, Vezetésszervezési Kar

Ökoturizmus

Kielce Technology Park

Mikro-KKV hálózatok

CyberForum

Média és kreativitás

Vorarlbergi Egyetem

Mobilitás

Czech Centre for Science and Society

Környezetvédelem és oktatás

Informatica Trentina SpA

Klíma-változás

Corvinno Technológia Transzfer Központ

Hulladék-gazdálkodás

Kassai Műszaki Egyetem

Vidékfejlesztés

Piemont Régió

E-egészségügy

Corvinno pilot – Hulladékgazdálkodás

- Ökodizájn Living Lab
- felhasználói problémafelvetések a való életből
- szakértői válaszok
 - terméktervezők, ökodizájnerek
 - hulladékgazdálkodási szakértők
 - életciklus-elemzéssel foglalkozók
 - gyártók
- szemantikus motor által meghajtott tudásháttér
 - ➔ hatékony megoldáskeresés
- <http://abruzzo.corvinno.com/centra-portal>

Ökodizájn Living Lab portál

Ökodizájn Living Lab

Hulladékmentes megoldások tervezése kalákában • [Bővebb infó](#)

keresés...

Ketchupos doboz

Titeket nem zavar, hogy a ketchupos- (majonézes-, mustáros-stb.) doboz alján mindig marad egy kis tartalom. Egyrészt bosszantó, hogy el ...

Hírek

[Living Lab konferencia Budapesten](#)

[Megvan a hulladékös villámközbeszerzés nyertese](#)

[E20 – Ergonómiai tervpályázat – 2012](#)

[Zöldág Nemzetközi Öko-Design Fesztivál](#)

[további hírek](#)

Ötletek

Ismersz olyan terméket, szolgáltatást, rögzült szokást, ami túl sok hulladékot termel? Vannak ötleteid arra, hogyan lehetne mindennap hasznáit eszközeinken, szokásainkon úgy változtatni, hogy kevesebb hulladék képződjön? [Indíts egy új ötletszálát!](#)

Megoldások

Részt vennél egy ötlet kidolgozásában? Ha valamelyik felvetés felkeltette az érdeklődésedet, és hozzátennéd a saját elképzeléseidet, illetve ha terméktervező vagy hulladékgazdálkodási szakértő vagy, és a tudásoddal segítenéd a megoldáskeresést, [böngéssz az ötlet-szálak között!](#)

Tudástár

elrejt

A beszélgetéseket egy folyamatosan bővülő tudástár támogatja, a téma és a hozzászólások elemzése alapján mindig azokat a tudáselemeket felkínálva, amelyek a leginkább segíthetik az adott ötlet kidolgozását. [A tudástár innen közvetlenül is elérhető.](#)

Ökodizájn Living Lab portál

Dezodoros flakon

2012. szept. 28 // Peter // Szálak // 1 hozzászólás

Sziasztok! Mostanában többször találkoztam azzal a bosszantó jelenséggel, hogy a dezodoros flakonokból nem lehet maradéktalanul elhasználni a tartalmat. Ez több szempontból is veszélyes, egyrészt rendkívül pazarló, hogy több gramm dezodor benne marad a dobozban, másrészt igen veszélyes a természetre nézve is. Kidobjuk ezeket a dobozokat maradék tartalmukkal. Ez a hulladék veszélyes lehet az élővilágra nézve is! Mi történik, azzal az állattal amelyik véletlenül elfogyasztja? És a talajba is bekerülhet!

Nem lehetne olyan flakont tervezni, amelyből könnyen kinyerhető az összes tartalom, és utána esetleg még újra is hasznosítható?

Köszönöm!
Péter

 Címkék: dezodor, flakon, pazarlás, újrahasznosítás

Kapcsolódó tartalom

Veszélyes technológia
Veszélyes anyag

Hulladék
Hulladék megelőzés és kezelés

[+] Share & Bookmark

1 hozzászólás

Betti 2012-09-28 - 22:58 Válasz

Szia Péter!

Számomra is ismerős a jelenség. Mint hulladékos szakember, és ökodizájnert rossznak találok a jelenlegi gyakorlatot. Az anyag valóban benne marad a csomagolásban, illetve a képződő hulladékot nem lehet újrahasznosítani. Úgy gondolom, hogy megfelelő odafigyeléssel és ráfordított energiával ki lehetne a mostaninál jobb megoldásokat. Foglalkoztam is már a kérdéssel, és van is egy-két tervem! Kíváncsi lennék a végző felhasználók véleményére, hogy ők miként látják a kérdést, hogy így is finomítani tudjam a jelenlegi terveket.

Szia,
Betti

Legutóbbi bejegyzések

- [Teszt bejegyzés](#)
- [Büntetés-végrehajtás](#)
- [Dezodoros flakon](#)
- [Ketchupos doboz](#)
- [Zöldág Nemzetközi Óko-Design Fesztivál](#)

Legutóbbi hozzászólások

- [Betti - Dezodoros flakon](#)

Ökodizájn Living Lab portál

Dezodoros flakon
2012. szept. 28 // Péter // Szálak // 1 hozzászólás

Sziasztok! Mostanában többször találkoztam azzal a bosszantó jelenséggel, hogy a dezodoros flakonokból nem lehet maradéktalanul elhasználni a tartalmat. Ez több szempontból is veszélyes, egyrészt rendkívül pazarló, hogy több gramm dezodor benne marad a dobozban, másrészt igen veszélyes a természetre nézve is. Kidobjuk ezeket a dobozokat maradék tartalmukkal. Ez a hulladék veszélyes lehet az élővilágra nézve is! Mi történik, azzal az állattal amelyik véletlenül elfogyasztja? És a talajba is bekerülhet!

Nem lehetne olyan flakont tervezni, amelyből könnyen kinyerhető az összes tartalom, és utána esetleg még újra is hasznosítható?

Köszönöm!
Péter

Címkék: dezodor, flakon, pazarló

Kapcsolódó tartalom

- Veszélyes technológia
- Veszélyes anyag
- Hulladék
- Hulladék megelőzés és kezelés

[+] Share & Bookmark

Legutóbbi bejegyzések

- Teszt bejegyzés
- Büntetés-végrehajtás
- Dezodoros flakon
- Ketchupos doboz
- Zöldág Nemzetközi Óko-Design Fesztivál

Legutóbbi hozzászólások

- Dezodoros flakon

...megelőző, akik folyamatosan figyelik a szennyezés, mérgezőanyagok a környezetben lévő személy egészségi állapotát és szólnak neki, ha a veszély szintje eléri a káros értéket.

Szabályok a veszélyes anyagok kezelésére

Az Unióban jópár direktíva és rendelet létezik a veszélyes anyagok kezelésére, az egyik legfontosabb a REACH. Az Uniók rendeletek tisztán megkülönböztetik a veszélyes áruk és a veszélyes anyagok fogalmát. Az első főleg az anyagok szállítási szabályaira vonatkozik, míg a második inkább az anyagok felhasználására és kezelésére.

Referencia

- http://en.wikipedia.org/wiki/Dangerous_goods#Europe Wikipedia Dangerous goods
- <http://www.ihmm.org/dspWhatIsHazMat.cfm> What is hazardous

1 hozzászólás

 Betti 2012-09-29 - 22:58 Válasz

Szia Péter!

Számomra is ismerős a jelenség. Mint hulladékos szakember, és ökodizájnert rossznak találok a jelenlegi gyakorlatot. Az anyag valóban benne marad a csomagolásban, illetve a képződő hulladékot nem lehet újrahasznosítani. Úgy gondolom, hogy megfelelő odafigyeléssel és ráfordított energiával ki lehetne a mostaninál jobb megoldásokat. Foglalkoztam is már a kérdéssel, és van is egy-két tervem! Kíváncsi lennék a végző felhasználók véleményére, hogy ők miként látják a kérdést, hogy így is finomítani tudjam a jelenlegi terveket.

Szia,
Betti

CentraLab

Central European Living Lab
for Territorial Innovation

**Köszönöm
a figyelmet!**

Corvinno Technology Transfer Center
H-1093 Budapest, Közraktár utca 12/a.
tel. / fax: 06 1 210-80-62
www.corvinno.com

EUROPEAN UNION
EUROPEAN REGIONAL
DEVELOPMENT FUND